

Rusko vyvinulo nejnovější protidružicovou zbraň - letecko-kosmický raketový protidružicový systém Burevestnik

- CZ24 News | 17. května 2020

RUSKO: Kvůli utajení se o tomto systému téměř nikdy nepíše v oficiálních médiích. V budoucnu by se však měl stát jedním z vrcholů ruské obrany před vševídnoucím „okem“ potenciálních protivníků.

Známý analytik v oblasti sovětských a ruských kosmických programů Bart Hendrickx nedávno uveřejnil v The Space Review článek, v němž se píše o nejnovějším ruském letecko-kosmickém raketovém systému **Burevestnik**.

První věc, kterou je třeba vědět: tento komplex si nesmíme plést s jiným Burevestnikem, raketou s plochou dráhou letu s jaderným pohonem.

Burevestnik, o kterém budeme hovořit v našem článku, je protidružicová zbraň (ASAT), o níž se prakticky nepíše, řekněme, v oficiálních informačních zdrojích. Zprávy a fotografie, které můžeme skládat dohromady doslova po kousíčkách, nám však přesto umožňují získat určitou představu, a proto ve specializovaných blozích a publikacích jsou informace o Burevestniku již dávno. Napsal jsem o něm i já pro portál MilitaryRussia.

Samozřejmě, v takovém rozsahu podrobných informací, které nám umožňují nepřekračovat hranice utajení, které vždy doprovázejí takové důležité vojenské projekty. Ale nejdříve – jak to vše začalo.

USA vyhlásily válku družicím...

Začněme tím, že redukce ASAT (z Anti-Satellite) probíhala masově v 80. letech, kdy USA začaly testovat protidružicovou raketu ASM-135 ASAT, která útočila na cíle ve vesmíru z nosného letounu F-15. Princip fungování leteckého systému ASAT je jednoduchý: nosné letadlo vynesie raketu do výšky asi 20 kilometrů, zrychlí, vytvoří „vertikálu“ (pilotážní figuru- pozn. red.) a vypustí raketu do vesmíru. Ve skutečnosti nosné letadlo plní roli první fáze kosmické nosné rakety. Letová dráha rakety je dále konstruována tak, aby se její průběh protínal s trajektorií cílové družice. Bojovou fází ASAT je malý manévrovací stíhací přístroj, který tříštivým nábojem a přímou srážkou ničí kosmický cíl, například průzkumnou družici. Rychlost přiblížení stíhacího přístroje a cílové družice na protínajících se a protichůdných kurzech bude obrovská – několik kilometrů za sekundu. Za takových podmínek dokonce i prostá mechanická srážka nevyhnutelně zastaví fungování umělé družice Země

... A SSSR výzvu přijal

V 80. letech SSSR vyvinul stejný letecký protidružicový komplex Kontakt, kde byla v té době nejmodernější nadzvuková stíhačka MiG-31 používána jako nosné letadlo. Nosné letadlo MiG-31D („produkt 07“) bylo připraveno koncem roku 1986 a v roce 1987 bylo předáno k testování. Na letadlo byl nainstalován centrální vysunovací pylon, na němž byla zavěšena masivní (až 10 tun) protidružicová raketa. MiG-31D byl vybaven velkými trojúhelníkovými plošinami na koncích křídel („ploutvemi“), podobnými těm, které byly na prototypu MiG-25P. „Ploutve“ sloužily ke zvýšení stability letu, když byla pod letadlem zavěšena velká raketa. Začátkem devadesátých let byla dokončena fáze letových konstrukčních zkoušek letadla MiG-31D, které bylo předáno k dalšímu

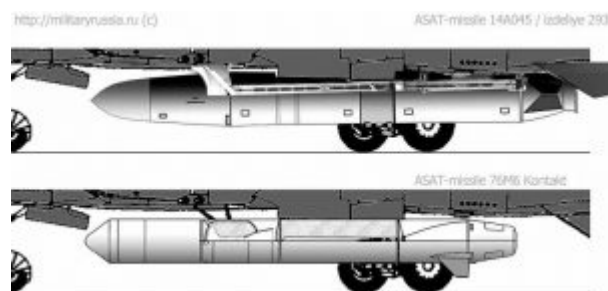
testování na vojenský polygon Sary-Šagan v Kazachstánu. Ale velmi brzy byla veškerá práce na projektu zastavena a letadla zůstala v hangáru na polygonu.

Obnovení projektu

V srpnu 2009 vrchní velitel ruského letectva generálplukovník Alexandr Zelin připomněl, že v době SSSR byla vytvořena tatáž verze letadla MiG-31 pro úkoly v oblasti kosmické obrany, a uvedl, že „tento systém je znovu obnovován s cílem řešení stejných úkolů“. Tak jsme se poprvé dozvěděli o práci, která byla v současném Rusku obnovena a která se týkala vytvoření nové generace letecko-kosmického protidružicového systému.

Základem Burevestniku je aktualizovaný systém kontroly vesmírného prostoru, který zajišťuje okamžitou výměnu informací o vznikající vesmírné situaci mezi různými obrannými strukturami – systémy protiraketové, protivzdušné a protikosmické obrany. Jako nosné letadlo se používá tentýž MiG-31, nyní však již „produkt 08“. Letadlo je upraveno k zavěšení těžké rakety pod trupem. Pravděpodobně vše, co bylo zbytečné, bylo ze stroje demontováno, a jak s cílem vylehčení letadla, tak kvůli tomu, že používání nosného letadla protidružicové zbraně jako stíhačky prostě nedává smysl.

Novou raketu („produkt 293“) pro komplex vyvíjí vědecko-výrobní korporace Konstrukční kancelář strojírenství.

Přibližné projekce rakety 14A045/produkt 293 protidružicového komplexu 14K168 Burevestnik

Tatáž, která vytvořila raketový systém Iskander a několik dalších typů raketových komplexů pro různé účely. Je známo, že raketa je na pevná paliva a dvoustupňová: vynáší do vesmíru stíhací přístroj, který je vybaven vlastním ovládacím pohonným systémem. Zatím není jasné, jakým způsobem je zaměřen na družici. Existují dvě možné varianty: podle pokynů od pozemních služeb monitorování vesmírného prostoru a samostatně v režimu navádění. S největší pravděpodobností budou tyto dvě možnosti cílení propojeny, což zvýší účinnost systému.

Fyzikální zákony a zákony politiky

Jaké umělé družice Země může takový bojový systém zasáhnout? Můžeme s jistotou říci, že existují technická omezení. Není třeba v hlavě kreslit fantastické obrázky, jak rakety pronikají do hlubokého vesmíru a ničí vše, co se hýbe. Nikdo dosud nezrušil gravitační sílu, a proto například takový raketový kosmický systém nebude schopen zasáhnout cíl na geostacionární oběžné dráze (tj. ve výšce 35 tisíc kilometrů). Ale docela dobře mohou být zničeny cíle v blízkém vesmíru (100–500 kilometrů), pohybující se ve vzdálenosti, řekněme, ne více než 1000 kilometrů od letiště nosných

letadel komplexu. Právě k takovým cílům patří většina umělých družic Země vizuálního průzkumu, které v ohroženém období mohou zajišťovat cílení vysoce přesných zbraní na zvláště chráněné objekty – například velitelská centra a základny strategických raketových sil.

Kromě fyzikálních existují i politická omezení – objevení se leteckého protidružicového bojového systému na jedné ze stran může způsobit nové kolo závodů ve zbrojení. Tady je však třeba uvést, že Spojené státy, Čína a Indie již nyní testují své vlastní protidružicové systémy. V roce 2008 raketa RIM-161 SM-3 námořního systému PVO/PRO Aegis zasáhla umělou družici Země na oběžné dráze ve výšce 250 km. Rakety nových generací amerického systému Aegis budou mít ještě působivější schopnosti. Takže v tomto závodě je Rusko spíše v roli dohánějící strany.

Upozorňujeme také na to, že volba konfigurace systému s ohledem na geopolitickou polohu země je logická – v USA je systém ASAT nesen vojenským námořnictvem a v Rusku s jeho neomezeným pozemním prostorem – letadla s dlouhým doletem.

Když už ne zničit, tak alespoň „oslepit“

V letech 2018–2019 provedly nosné letouny nového protidružicového komplexu Burevestnik zkušební lety s modely raket. O startech nového leteckého raketového komplexu zatím není nic známo. Jakékoliv takové testy se skutečným vypuštěním do kosmického prostoru by samozřejmě nezůstaly bez povšimnutí prostředků mezinárodního dohledu. Je zcela pravděpodobné, že již v roce 2020 vyběhnou práce na vytvoření protidružicového komplexu na cílovou rovinku.

Všimněme si, že Burevestnik není jediným ruským projektem v oblasti ASAT. Pozemním mobilním protidružicovým komplexem je Nudol. Možná bude v rámci sjednoceného systému kosmické obrany spolupracovat s Burevestnikem a Peresvetem, laserovým komplexem, který má být schopen zasáhnout zařízení družic na vysokých oběžných dráhách (více než 500 kilometrů). Mluvíme o satelitech systému varování před raketovým útokem a komunikačních satelitech, které se podaří, když už ne sestřelit, tak alespoň „oslepit“.